موسسه انکشافی سنایی
Sanayee Development Organization
1990

۱۲

زمونږ د کلي بڼ

Ketabton.com

لیکوونکی: کریمه نذیر ((هارون))

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ د کلي بڼ

وه نه وو په پخوا زمانو کې زمونږ د ښار په یوه کلي کې:

یو باغ وو د میوو ډک د ګلونو او ونو
ونې یې وې ګڼې د ګلونو او شنیلو
د شنیلیو تازه بڼی له هر ځایه ښکاریدنې
په دې باغ منې او ناک هم جنار، وله او تاک
یو دبل سره یو ځای آشنا وو په دې ځای
چاپیریال یې پاک صفا وو په خپل منځ کې با وفا وو
کال په کال په بهتری وو د میوو ثمر یې زیاتری وو

د دې بڼ روزل د یو مهربان بڼوال په غاړه وو چې شپه او ورځ په یې زیار ایست.
بڼوال هره ورځ سهار وختی د لمانځه د اداکولو څخه وروسته بڼ ته تله او په ډیر شوق او ذوق د خدای پاک(ج) د پاکو نومونو په یادولو سره د بڼ په لوری قدمونه او چتول او

(c) ketabton.com: The Digital Library

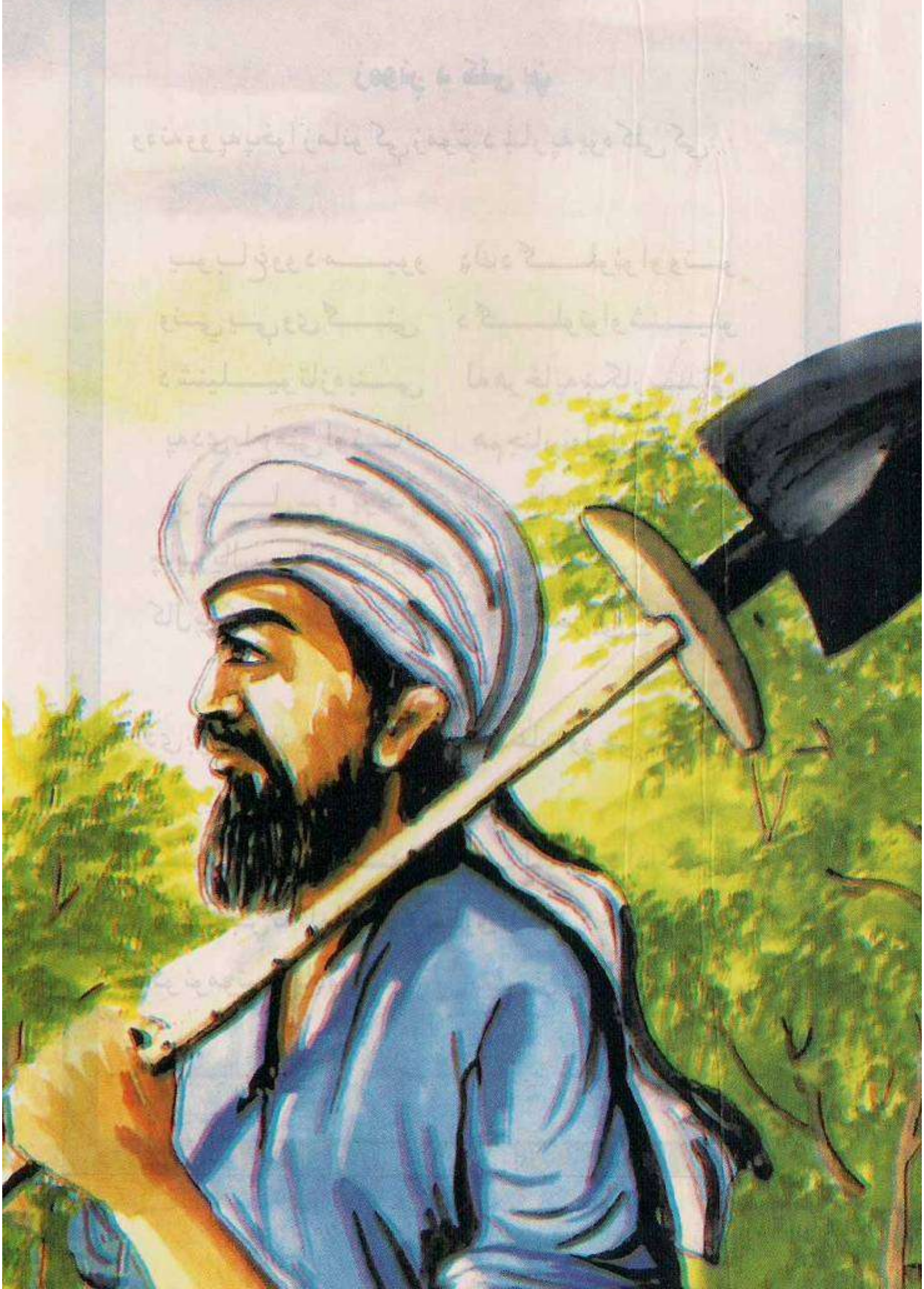

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سهار تازه هوا ښخه چې د انسان روح خوشحاله کوي ګڼه اخسته، کله به چې بڼ ته ورسید د یوې ونې د سیوری لاندی به یې پګړی، واسکت، او هغه ډوډي چې په ملا پوری تړلی وه په یو ځای کې کیښوده وروسته به د ونو ګلونو او بوټو خواته او په خپل همیشنی کار به یې پیل کوله. د لمر تر ختلو به یې کار کاوه، کرونده به یې خیشاوه کوله او د ونو بیخونه به یې نرم کول او اوبو به یې ورکولی.

د لمرختو سره به یې د تیری ورځې وچه راټول کړی، ښاخونه سیزل او چایجوش به یې د هغو اوبو چې د بڼ په ویالی کې روانی وی را دکاوه او په اور به یې کیښود او چای به یې پوخ کړ او د ونې لاندی به ناست وو او د لمر خوندوری تودی وړانګې د ونو د پانو ښخه راتیریدی او د بښوال په اوږو او غاړه لګیدی. بښوال د چای څکلو ښخه وروسته بیرته په خپل کار پیل کوله او له خپل کار ښخه راضی او خوښ وو. د بڼ ونې هم د بښوال د کار او توجه ښخه راضی او خوښی وی او هغه ته یې دیر حاصل ورکاوو. بښوال د نوموړی حاصل ښخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

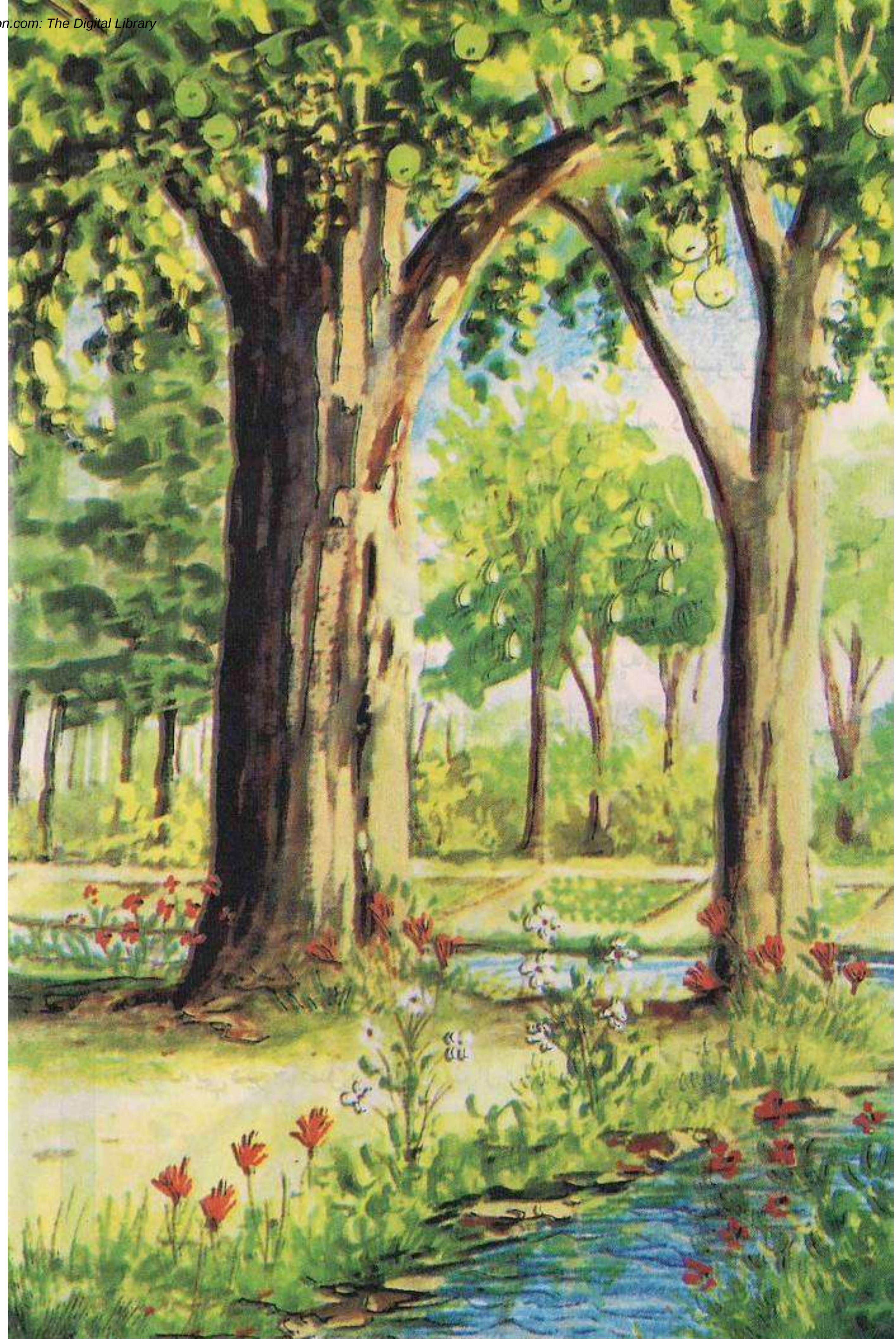

(c) ketabton.com: The Digital Library

قانع او خوښ وو او له خپل ځان سره به يې داسې زمزمه کوله (قناعت هغه پر ثمره ونه ده چې هميشه حاصل ورکوي)
يوه ورځ سپين ږيرى ښنوال چې د زيار او کوښښ څخه ډير ستړى شوې وو د يوې ونې د سيورى لاندې کيناست تر څو لږ څه دمه وکړي. د منې ونې د خپلو پانو د ښورولو سره د ښنوال عزت کاوو او په ډيره آرامتيا سره يې په نومورې يخه هوا چلوله، تر څو ښنوال په ډيره آرامتيا ويده شي، وروسته يې يو دوه منې د هغه خواته کيښودې او داسې يې وويل.

منې خوره مدام
د روغتيا په مرام
کله چې بانده شوى ته
کله چې ويده شوى ته
ستا خواته نږدې به شم
تاته به منې کيږدم
بابا تاته به منې درکړم
خوږې منې او تکې سرې درکړم
منې تاته قوت درکوى

(c) ketabton.com: The Digital Library

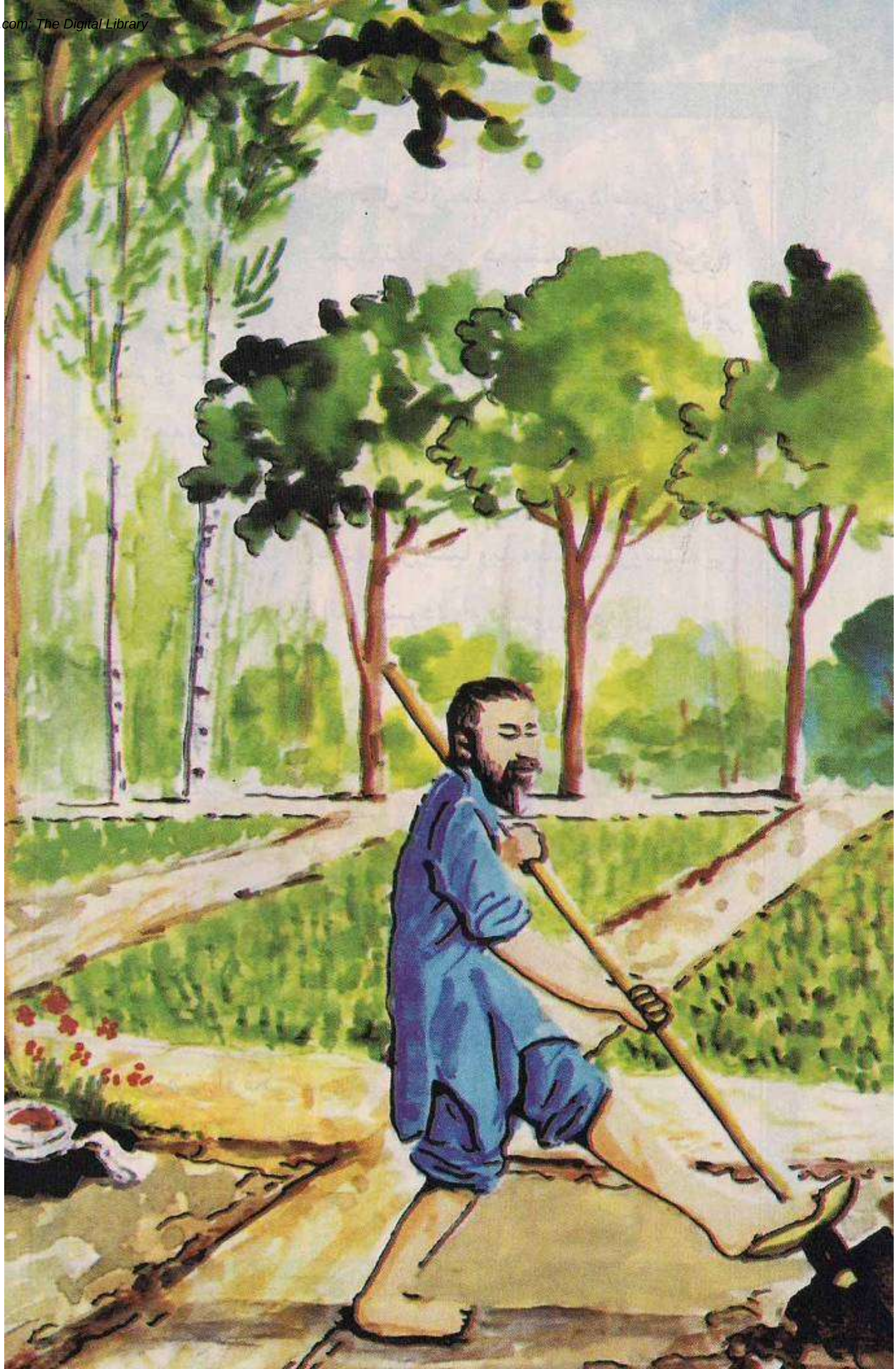

(c) ketabton.com: The Digital Library

منې تاته صحت در کوي
کله يې چې وغواړې
منې تاته تيارې دي

بڼوال ته تولې ونې يو شان ګرانې وي. هره ورځ به چې ستړی شو د ونو خواته کښيناست او په دې فکر کې بـه وو چې د طبيعت دغه ښايسته موجودات د انسانانو له ژوند سره څومره نږدې اړيکې لري.

نو څو چې مونږ ژوندي يو بــايد کوښښ وکړو تر څو ونې ژوندۍ تازه او شنې وي. دا دې لپاره چې زمونږ ژوند له دوی سره تړلی او په تاوده اوړي کې د هغوی له يخ سيوري او د هغوی له خوندوره ميوه څخه استفاده کړو. همدارنګه ونې زمونږ چاپيريال هوا پاکه او صفا کوي.

بـڼوال د هغې خاص پاملرنې له کبله چې ونو ته يې درلود له هيچاته ددې اجازه نه ورکوله چې د ونو شــاخونه مات او ميوې وشکوي. هغه به د هغو کسانو څخه چې بڼ ته د ونو د کتلو يا تفريح لپاره راتلل ډير خوشحاله کيده او ميلمنو ته بـه يې ښه راغلاسـت وايه. د بــڼ د پاکې هوا چې د لوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

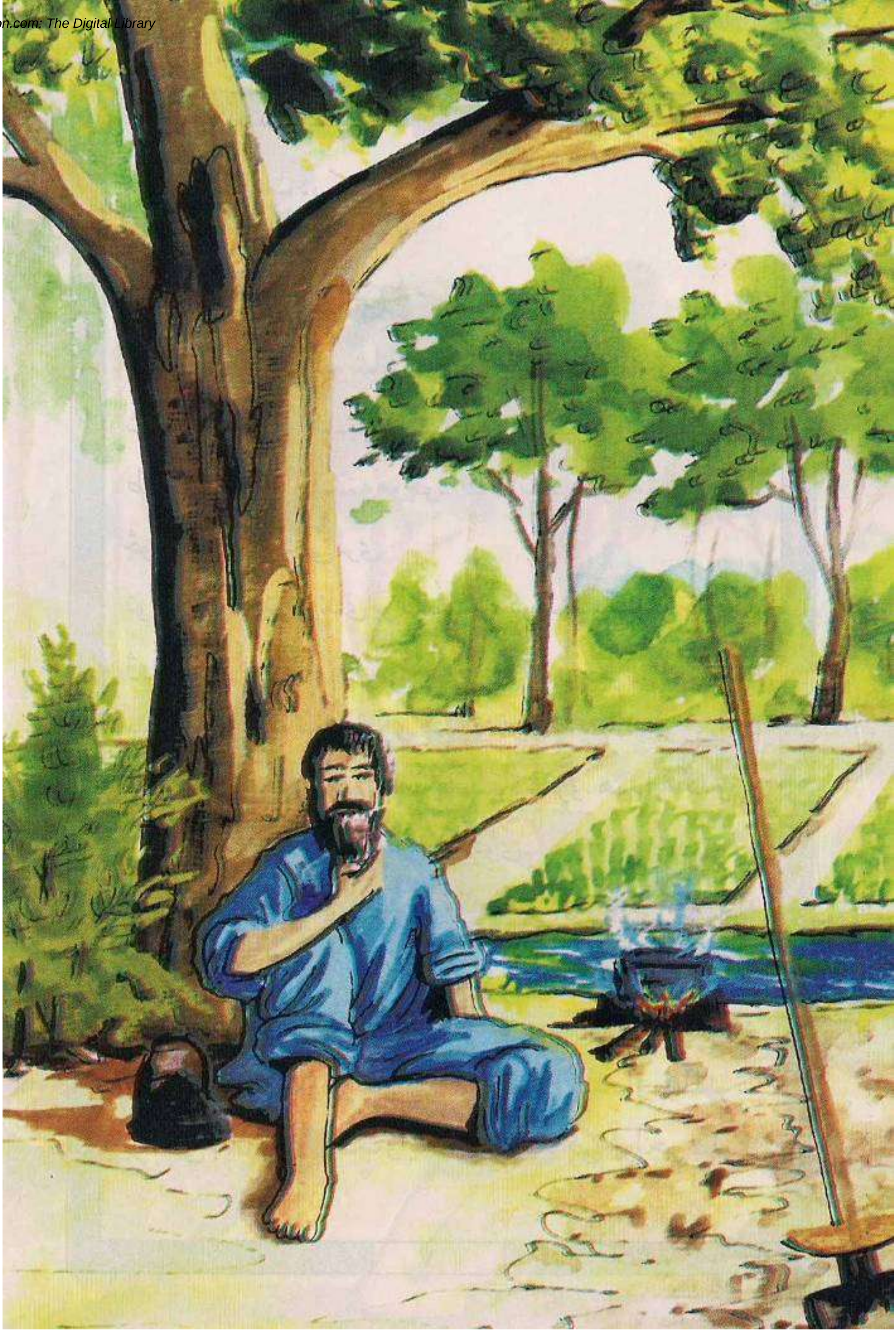

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای(ج) نعمت دی گڼه اخیستل د خلکو حق باله. کله به چې ماشومان بڼ ته راتلل نو د بڼوال څخه به یې اجازه غوښتله او ویل به یې:

غواړو چې تفریح وکړو   سیل او ساعتیری وکړو
پورته، پورته وغورځو   شا وخوا راوڅغلو
لوبی ماشوم توب کوو   شعر او ترانی وایو
په هر لوری ځغاستل کوو   پام کړو هم ګلونه
د ونو د ښاخو تر منځ   پام کړو چې مات نشي
شا وخوا د باغ څخه   تاو راتاو تاویږو مونږ
نه ولو مرغان د بڼ   دوی دی همسازان د باغ
مونږ سره خوښی کوي   په هره لور الوتل کوي
باغ زمونږ د ټولو دی   واړه چې په ده کې دی
وایي چې مونږ ټول   خوا په خوا خوشحاله یو
مخلوق د رب ذوالجلال یو   مخلوق د رب ذوالجلال یو

بڼوال د ماشومانو د خوشحالیو او په احتیاط سره له ځغاستو څخه خوند اخلی او د دی په فکر کې ده چې حاصل

(c) ketabton.com: The Digital Library

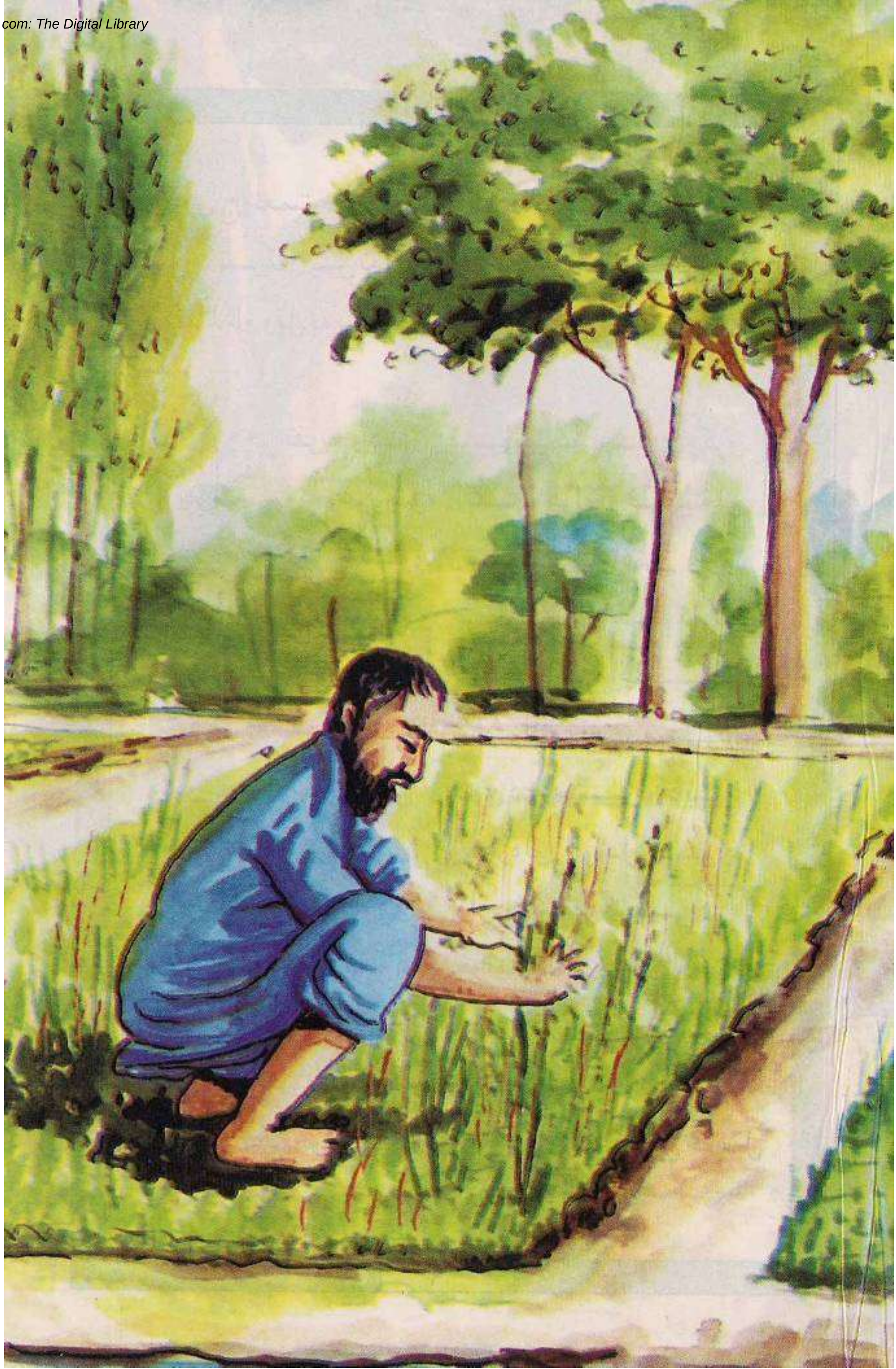

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې زيات شي او خلکو ته خدمت وکړي او د بڼ له هوا څخه ګټه واخلي. د دی کوښښ او زحمت ګاللو څخه يې د بڼ ټولی ونی او خلك راضی او خوشحاله دی او ټول د هغه درناوی کوي.

د ماشومانو پلار او مور هغوی ته وايې چې د دی بڼوال لاسونه د مچولو وړ دی.

پر مهربانه بڼوال ماشومان ډير ګران دی او د هغوی لپاره يې د ساعت تيری زمينه برابره کوله. ځينی وختونه به يې د هغوی لپاره ټال جوړ اوه چې ماشومان په هغه کې ځانګی.

ماشومانو هم د بڼوال خبروته غوږ نيوه او د هغه درناوی يې کاوه. د لوبی په پای کې به ماشومانو د بڼوال لاسونه مچول او د خدای په آمانی به يې کووله او بڼوال به هغوی ته ميوی ورکولی چې له ځان سره يې کورونه ته ويسی. بڼوال په هر قدم د لوی خدای(ج) څخه د دی دعا کوله چې هغه نوموړی د الله(ج) د خدمت په لاره قوت او توفيق ورکړی.

يوه ورځ بڼوال ناروغ شو او باغ ته رانغی او هغه ورځ يې په بستره کې تيره کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

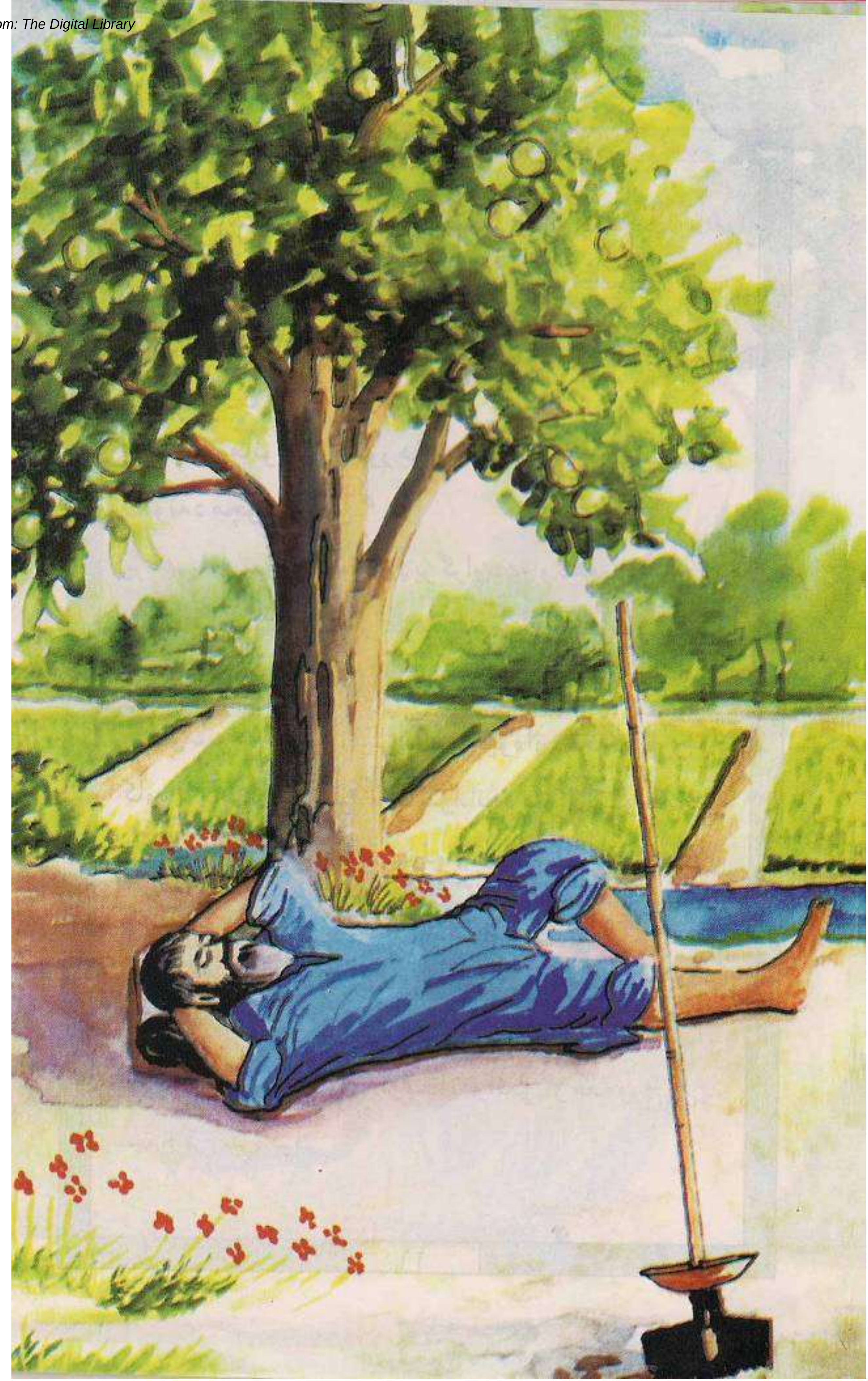

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه يې غوښتل چې د خپل بـاغ د يوه ونې د سـيورې لاندې ووسې لاکن باغ ته د تللو توان يې نه درلود . د ښې ونو.

هره شيبه د ښـوال د راتلوانتظار کښلو او هيله يې لرله چې د بـښوال د نه راتلو له علت څخه خبـر شـي. ونو په ډېر خپګان خپلې څانګې لاندې نيولې وې او فکر يې کاوه په همدې وخت کې د چنار ونې چې لوړ قـد (ونه) يې درلود او ترليرې واټن ليدلې شـو داسـې زيرې ورکړ: يو څوك زمونږ خواته راروان دى، قـاصد دى او احـوال راوړي. هو دا يو کوچنى هلك وو چې د ښې خواته راته او د ښې دروازې ته رانږدې شو. ورو، ورو بـاغ ته دننه شو په بـاغ کې شا و خوا د غلا په توګه وکتل، په دې پوه شـو چې بـښوال نشـتـه په ډېره خوښۍ دې خوا، هغې خواته په منډو رامنډه شو او داسې يې له ځانه سره وويل:

د څــــه ښکـــلي ورځ ده ښوال نشته نـــوروزده
دې خــوا هغې خواته ځغلم په مستۍ او خوښۍ لوبم
لـرګي د ښوال مـــاتوم ګـلونه لـه بوتو شکوم
شنيلي پښو لاندې کـــوم ښوال ســره شخړه کوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

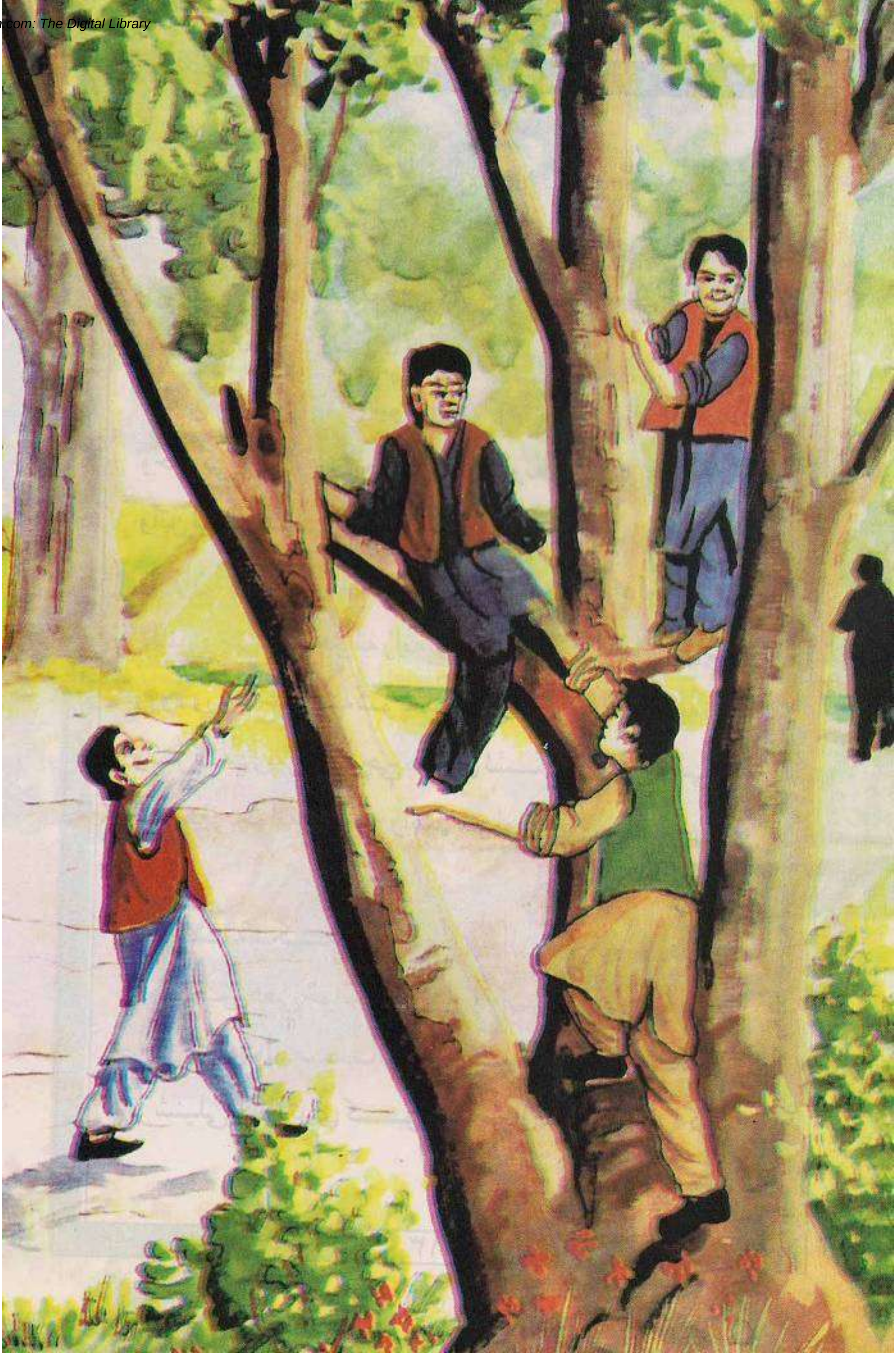

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوچنی ماشوم هری خواته منډې رامنډې وهلې د ونو ښاخونه یې مات او ګلان یې له پښو لاندې کړل. ونې د دې ماشوم له خرابکاریو څخه ډیرې خفه شوې او خپل ښاخونه یې یو له بل سره نږدې کړل داسې ښکاریدل چې یو د بل په غوږونو کې خپل د حال راز وایې.

مونږ خو له چا سره دشمني نلرو، کیدای شي چې دا د هغو لپاره یوه په زړه پورې لوبه وي لاکن په حقیقت کې دا یو ظلم دی چې پر مونږ کیږي.

د ناک ونې وویل:

لوی خدای(ج) فرمایلي دي:

«هر چا چې ظلم وکړ ظلم به ویني»

د توت ونې چې ډیره صدمه لیدلې وه وویل: هو، لوی خدای(ج) هر ځای حاضر او ناظر دی او دا ظلم ویني. د انګور تاک چې د ماشوم له آزار او ظلم څخه په ژړا راغی وو، دا ځکه چې ماشوم د هغه پاڼې او اومه(خام) واښکې شکولي او له پښو لاندې کړي وو. همغه وو چې تاک ماشوم ته ښیرا وکړې او یې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

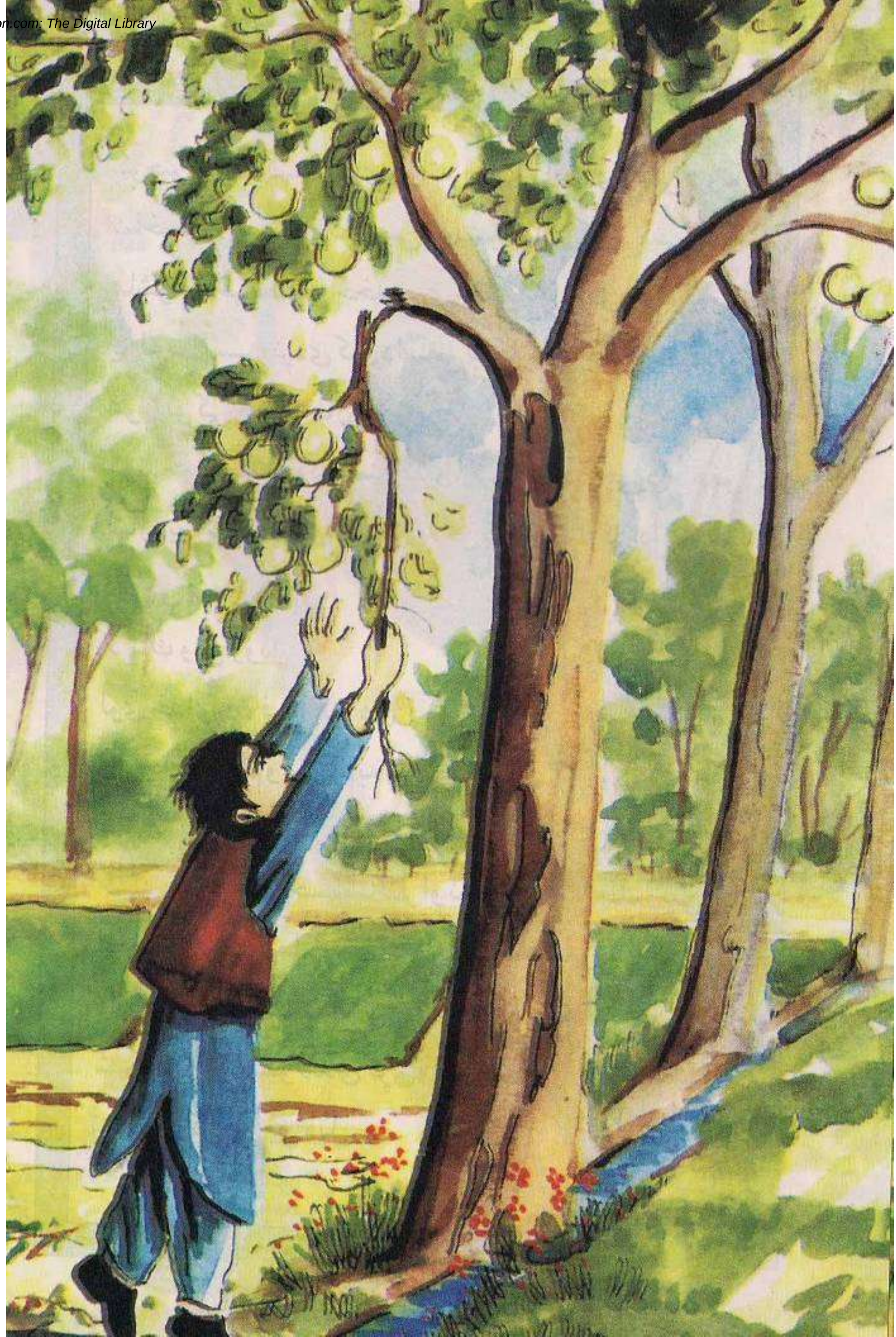

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشـــومه خوارشي زار و بيـــــــمارشي
لاس پښې د مات شه د سرو ېښـــــته دلار شه
مور درته په قــهر شه کار دی ډیـر خراب شه
خدای درکړی انتقام ښوال وکړی موږ ته پام

د سرو ونی تل صبر کاوه او د ټولو ستونزو په مقابل کې یې تحمل او برده پاری کوله. په پسرلی، اوړی، منی اوژمی کې شنه وه، د سرو ونی سیوری او ښایست یې هری خواته د خلکو د خوښی او آرامی سبب وو.

بدی دعاوی شی نه وی لیری له اندیښــــنی نه وی
ماشوم خو نا پـــــوه دی بی خبر له ځان او جهان دی
هرڅه یې چې له لاس شي له مونږ نه یې دریغ شـــــي
رابــه شي داســـي ورځ عـــــذر به کـــوی هر یـــو
ښوال و کړی خدای (ج) روغ چې مونږ ته شــــي غم خور
زمونږ صبر سرور به شــــــي بڼ په زمونږ بخـــتور شی

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سرو ونی د انګورتاك ته تسلی ورکړه، هغه یې آرامه کړه او ورته یې وویل:

پر لوی خدای(ج) صابران ګران دی، همدا سبب دی چې د سرو ونه تل شنه ده.

سبا ورځ چې بنوال روغ شوی وو، بڼ لوری ته راته ،بیا هم د چنار ونی پانو په چك، چكو سره سواند او مهربان بنوال د راتلو خبر نورو ونو ته ورکړ، ټولو ونو ددی خبر په اوریدو سره خپل ځانونه تازه او خوښ وښودل او له خدای(ج) د باد سیلی د راتلو غوښتنه وکړی څو دهغی په مرسته د ونی تویې شوی پانی له بڼ څخه لیری یوسی تر څو بنوال خفه او زړه ماتی نشي.

کله چې بنوال باغ ته رادننه کیده د سلامتی د عایې ولوستله او بڼ ته داخل شومګر د بڼ حالات یې په بل شان ولیدل او په فکر کې ډوب شو.

پوه شو چې بڼ ته څوك داخل شوي او په بی رحمی سره یې دونو شاخونه مات کړي دی. په ډیر خفګان سره یې د ځان سره وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

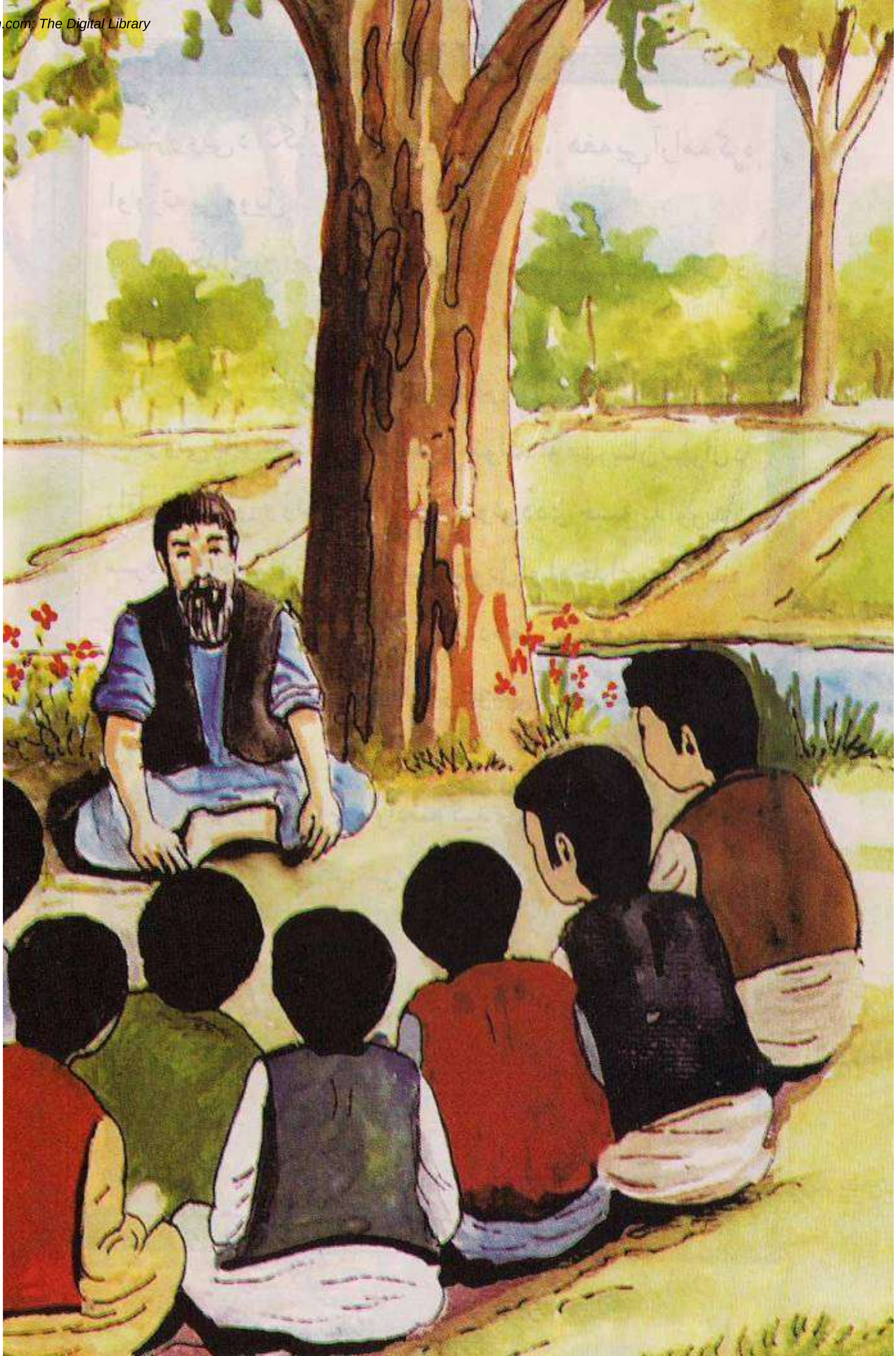

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی د تفریح او هوا خوری لپاره راځی ما خو د بڼ د ښو ګټو په هکله کې هغوی ته ویلی دی. نه پوهیږم دی بڼ ته کوم نا اوریدونکی راغلی دی چې دا ورانی یې کړي دی. کیدای شي په لمړی ځل دلته راغلی وی او د بڼ د ښو او ګټو څخه خبر تیا و نلری او یا کیدای شي تر اوسه یې له ماسره یې نه وی لیدلی. ما خو تل ماشومان د دی بڼ د میوی څخه بی برخی کړي نه دی په دی وخت کې د چنار ونی غږ کړ او ویې ویل:

هلك دوه مخـــی دی ډیر خبری کړونـــکی دی
نه نیسی نصیحت ته غوږ څو شی ستا زړه تری خوښ
تـــا سره همیـــش وی وختـــه او نا وختـــه وی
تا ســـره همـکاره وی زمـــونـــږ د زړه آزاره دی
تل به مـــیوی شکوی خـــامی او پخی شکوی
ګـــلونه پانی، پانی کړی پـــانی یې پریشانی کړی

مهربـان ښوال کله چې پوه شو هغه هلك چې هره ورځ راځی

(c) ketabton.com: The Digital Library

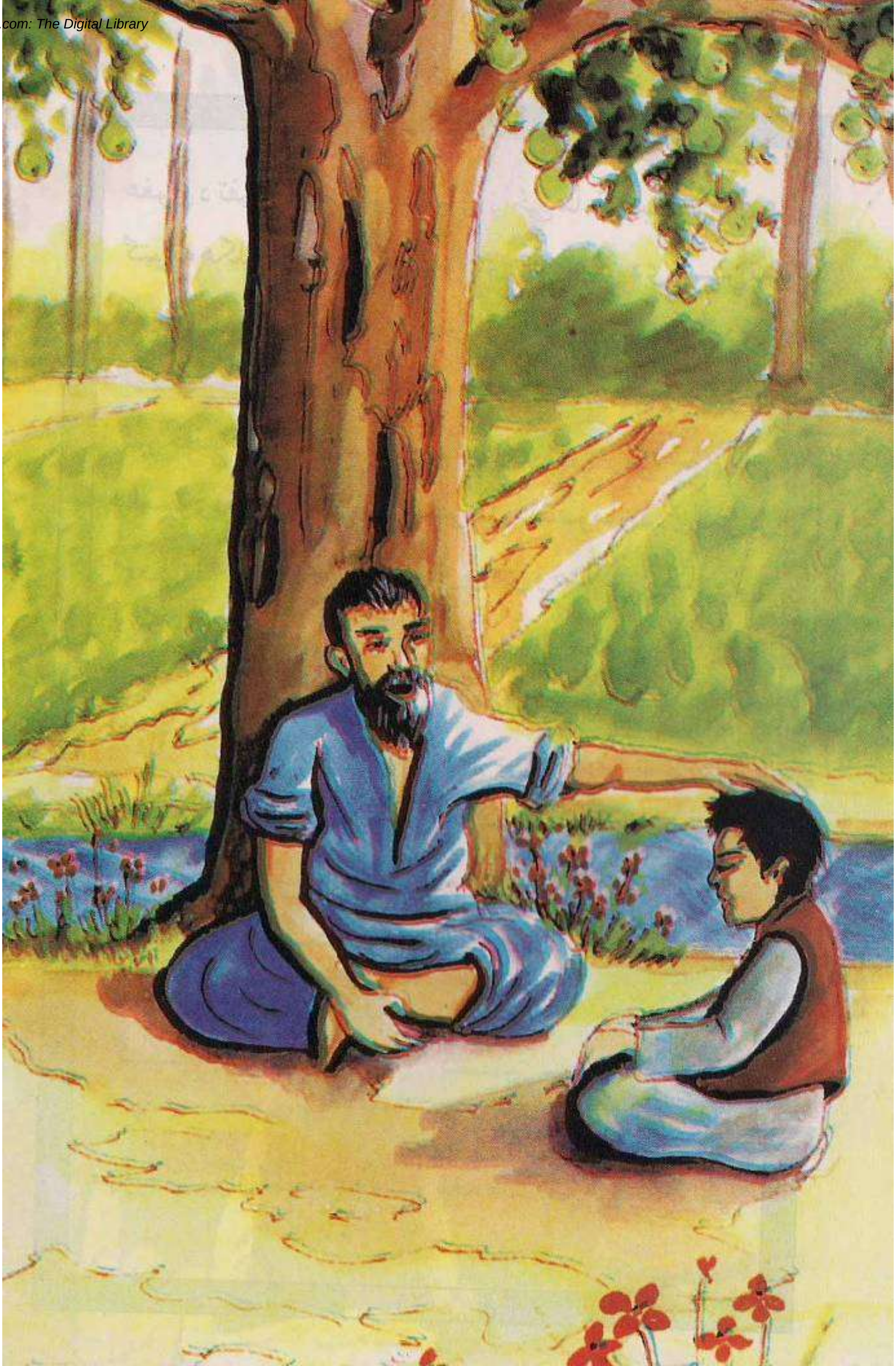

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوپه ظاهره له ما سره مرسته کوی او زما زړه خوښ کوی، زما په غیاب کې او یا کله چې زما پام نه وی زما په آزار پیل کوی ونی ماتوی او د بڼ اومه میوی شکوی. ښوال تصمیم ونیو چې نوموړی ماشوم خپلو تیروتنو ته متوجه کړي او دا چې دوه مخی دی له دی بد عمل څخه یې منع کړي او سمی لاری ته یې ښوونه وکړي. سبا ورځ ښوال نوموړی ماشوم ته داسې وویل:

ګرانه زویه!

دوه مخی توب او دوه رنګی ښه کار نه دی دادی نه دی اوریدلی چی وایي: «دوه مخی سړی نه مخ لری نه شا».

نوموړی ماشوم له خپلو کړنو څخه پښیمانه شو او د بڼ له تولو ونو او ښوال سره یې وعده وکړه چې له دی وروسته به صادق وی او هیڅ چا ته به ضرر نه رسوئ.

ماشوم له لوی خدای(ج) څخه د مغفرت او د ښبنی دعا و غوښته او د انګور له تاك څخه یې معذرت غوښت.

هو ګرانو ماشومانو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه څوك چې خرابي او وراني كوي هيڅ چاته ګران او غزت من نه وي حتی ونو هم مضر خلك ته ښه نه وايي. نو كوښښ وكړئ هيڅ كله خرابـــي مه كوي او تل كوښښ كوی څو نيك او ښه كارونه وكړئ. څو د ټولو لپاره محبوب او ګران اوسي.

پاي

(c) ketabton.com: The Digital Library

In Tne Name Of God

Published by	:	Sanayee Development Organization (SDO)
Writer	:	Karima Nazir Haroni
Editor and Chief	:	Raz Mohammad Dalili
Translator	:	Associate Pro. Amanullah Ludin
Editor	:	Zarghona nick angam Rhmati
Artist :	:	Latif Ahmad Ghafori
Composed By	:	S.Nazir Hussaini
1st Edition	:	2000 copies, (SDO)

1st Edition : 1000 copies, Financed by (SDO), May 2007
2nd: Enditon : 1000 copies, Financed by (SDO), Nov 2007
2nd: Enditon : 1000 copies, Financed by (SDO), Feb 2008

Publishing date	:	Apr 2010
Number of copies	:	2000 copies
Financed by	:	Sanayee Development Organization (SDO)

Kabul address	:	Sanayee Development Organization (SDO) Qala-e-fatiullah 9th street, Near Shahoon Electricity Junction
Kabul telephone	:	0093-(20) 2201693
Post Box	:	181 Kabul Afghanistan
Email	:	sdfkabul@ceretechs.com
Websites	:	wwwsanayee.org Www.nawidefarda.com
Peshawar Address	:	Kabul English Language Center, Behind Orakzai Plaza and total CNG, university Road Shaheen Town, Peshawar Pakistan
Telephone	:	0092-91-5842155-91582165
Fax	:	+92+-1-5845139

All Rights Reserved

(c) ketabton.com: The Digital Library

غواړو چې تفریح وکړو　　سیل او ساعتیری وکړو
پورته، پورته وغورځو　　شاوخوا راوځغلو
لوبې ماشوم توب کوو　　شعراو ترانې وایو
په هر لوری ځغاستل کوو　　پام کړو هم ګلونه
د ونو د ښاخو تر منځ　　پام کړو چې مات نشي
شاوخوا د باغ څخه　　تاو راتاو تاوېږو مونږ
نه ولو مرغان د بڼ　　دوی دی همسازان د باغ
مونږ سره خوښې کوي　　په هره لور الوتل کوي
باغ زمونږ د ټولو دی　　واره چې په ده کې دی
وایي چې مونږ ټول　　خوا په خوا خوشحاله یو
مخلوق د رب ذوالجلال یو　　مخلوق د رب ذوالجلال یو

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library